Johannes de Sancto Geminiano: Liber de exemplis ac similitudinibus rerum. Ed: Sebastian Brant
[Basel]: Johann Froben and Johann Petri de Langendorff, 25 Jan. 1499 Seite 398

qđ dꝛ Job.xxxj. Pepigi fedus cū oculis
meis vt ne cogitarē q̃dē de virgine. Ter
tio qꝛ capilli sūt multipliciť passiui. Nā ca
pilli inciduntur: vñ cesaries capilloꝝ a ce/
dēdo est dicta q̃ ē solū viroꝝ: eo ꝙ viro tō/
di decēs est: sꝫ mulieri est indecēs. Itē ca
pilli discriminanť: vñ dicunť crines mulie/
rū: qꝛ vittis discriminanť: sicut dicit Isid.
Itē capilli decaluanť.s. deficiēte humo/
re pingui q̃ nutriunť capilli. Etsi hūoꝛ taľ
nō deficit: sꝫ eum humoꝛ aliꝰ inficit vľ īpe
dit nō caluicies simpľr dꝛ: sꝫ ē quedā calui
cies specialis q̃ allopicia vocať a medi/
cis: in q̃ nutrimēto corrupto capilloꝝ ꝯge
ries euanescit. Itē capilli dealbanť.s. cū
canescūt. Hec oīa ꝯueniunt cogitationibꝰ
nostris q̃ aliqñ sūt supflue ⁊ tunc sunt p̄ci
dēde. Vñ Grego. li. v. Moraľ. Magno stu
dio supflue cogitatiōes amputāde sunt: sꝫ
tñ amputari funditꝰ nequaq̄ possunt. sēp
enim caro supflua generat q̃ spiritussanctꝰ
ferro sollicitudinis abscindat. Aliqñ v̄o
cogitatiōes nr̄e sunt dubie vel inordinate
et tunc sūt discriminā de. i. diligenť discer/
nende ⁊ cōponēde. Et hoc fit qñ hō ad mē
tem suā p rationis intuitū redit. Quia sic
dicit Grego. in Moraľ. Si a domo mentis
ad momentum rō discedat: quasi absente
dñā cogitationum se clamoꝛ velut garru/
la ancillaꝝ turba multiplicat: vt aūt ratio
ad mentē redierit: moxꝯfusio tumultuosa
cōquiescit: ⁊ quasi ancille se ad iniunctum
opus tacite reprimunt: dū cogitatiōes ꝑ
tinus curis ꝓprijs ad vtilitatē subdunť.
Aliqñ sunt oīno praue ⁊ noxie: ⁊ tunc sūt
penitus decaluande. i. totaliť ⁊ a radice. i.
a principio euellende: Esa. j. Auerte malū
cogitationuꝫ vestraꝝ ⁊c̄. Vñ Hiero. ī epľa
ad demetriadē dicit: Est tutissimū atq̄ ꝑfe
ctum vt assuescat animꝰ solliciti semp ⁊ ꝑ/
uigili cura ac custodia discernere cogita/
tiones suas: ⁊ ad p̄mum animi motum ꝓ/
bare vel improbare ꝙ cogitat: vt vel bo/
nas cogitatiōes alat: vel statim malas ex
tinguat. Hic nāq̄ fons ē boni ⁊ origo pec
candi: ibi maxime oportet seruare pecca/
tum vbi nasci solet: statimq̄ ad p̄mā tenta
tionis faciē ⁊ malum anteq̄ crescat restri/
gere dum adhuc est in cogitatiōe. Aliquā/
do vero sunt nigre ⁊ fede: ⁊ tūc sunt p pe/
nitentiam dealbande. Ps̄. l. Lauabis me
⁊ sup niuem dealbaboꝛ. Nam penitētie ar

doꝛ quasi capitis capillos dealbat: dū m
tis cogitatiōes purificat: vñ Grego. dici
xiij. li. Moraľ. ꝙ electoꝝ mētes si q̃s in
carnales cogitatiōes inueniunt: penitēti
ardore cōsumunt: nec cogitatiōes suas
latari carnali voluptate ꝑmittunt: qꝛ eo
metip̄os iudicātes subtilius feriunt: qu
districtum iudicē p̄stolanť vicinū. Vel e
am alia ratione dealbat penitentia capi
mētis: videlicet qꝛ ardorē libidinis frig
facit: ⁊ sic fumosas ⁊ noxias carnales co
gitationes repellit. Nā albedo caniciei
Constā. accidit ex nimia infrigidatiōe n
trimētalis hūoris q̃ materia capilloꝝ ex
stit. Nam flegmatis frigidi humidiq̄ d
minū caniciei ē generatiuū. Ex fumo en
albo ⁊ frigido efficiūtur albi tā capilli q̄
pili. Et hinc est etiā ꝭm Aristo. ꝙ capil
tēpoꝝ citius canescūt q̄ alij ꝓpter hum
ris paucitatē ⁊ ossiū frigiditatē. Vñ pni
humorē nutrimētalē īfrigidari facit dū m
nuit ⁊ ita caniciē mētis. i. honestatē indu
cit. Pōt etiā dici ꝙ canicies designat et
tis maturationē: libidīs extinctionē: vi
orū puerilium mortificationē: vite p̄ntis ⁊ f
ture instātē innouationē. Ca. XVI

Contēplatio as

similať somno. Prīo qꝛ som
nus est aīalium virtutū q̄ctati
uus. s. sensitiue ⁊ motiue. Quiescūt eī sen
sus in sōno ab exterioribꝰ īmutatiōibꝰ se
sibiliū ⁊ corpus īmobilitať. Siľr ꝯtēpla
tiua vita req̄rit quietē ab exterioribꝰ mo
bus ⁊ actiōibꝰ. Vñ Beda in q̃dā Homel
dicit ꝙ ꝯtēplatiua vita ē ab oīni exterio
actione q̄escere: ⁊ soli desiderio ꝯditoris i
herere. Vñ Maria p quā ꝯtēplatiua vit
designať describiť q̄eta sedens ⁊ a corpo
rali ministerio vacās: Lu. x. Scđo qꝛ s
nus est naturaliū viriū cōfortatiuꝰ. Vnd
ꝭm Phm: somnꝰ ē q̄es aīaliū v̄tutū cu
intēsione naturaliū. Naturalis eī virtu
in somno fortius opať. Vñ in dormiēte v̄
tus digestiua intēdiť: tū ꝓpter renouati
nē caloris ad īteriora: tū qꝛ aīa q̄escit a
actiōibus sensitiue ⁊ motiue potentie: ⁊ i
vehemētius opať virtus naturaľ. Siľr i
ꝯtēplatiōe cū aīa retrahiť ab exterioribꝰ
occupatiōibꝰ vigoꝛ mētis ad īteriora red
citur. Vñ vis rōalis q̃ ē naturalis ⁊ ꝓpri
virtus hōis fortius opatur ⁊ affectiua ve

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-ii-737/0398
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG